

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 377/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. E., B., Česká republika, zastúpeného advokátkou Mgr. A. O. B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Obvodného pozemkového úradu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1720/92 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. E. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2012 doručená sťažnosť J. E. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Obvodného pozemkového úradu v Bratislave (ďalej len „obvodný pozemkový úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1720/92.

Sťažovateľ v dôvodoch svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

„Právny predchodca sťažovateľa - zosn. J. E. - si u porušovateľa dňa 30. decembra 1992 uplatnil reštitučný nárok podľa ustanovenia § 9 zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku. Konanie je na Obvodnom pozemkovom úrade v Bratislave... vedené pod sp. zn. 1720/92. K dnešnému dňu neboli sťažovateľovi a jeho strýkovi A. E. vydané v rámci predmetného reštitučného konania všetky nehnuteľnosti, resp. náhrada za nevydané nehnuteľnosti. Za obdobie posledných 6 rokov bolo predmetné konanie pridelené na vybavenie min. 5 zamestnancom žalovaného, avšak ani v jednom prípade nebolo vydané rozhodnutie, ktorým by bola vec vybavená. Posledný úkon v tomto konaní porušovateľ vykonal v roku 2008. Nakoľko porušovateľ bol pri vybavovaní veci nečinný napriek viacerým osobným a telefonickým urgenciám, zaslala právna zástupkyňa sťažovateľa dňa 14. októbra 2009 OPÚ BA najprv elektronickú žiadosť o odstránenie prieťahov v konaní a dňa 15. decembra 2009 ďalšiu, už písomnú sťažnosť na prieťahy v konaní a žiadosť o ich odstránenie, avšak bezvýsledne. Následne právna zástupkyňa sťažovateľa ako jeho splnomocnený právny zástupca podala na Krajskom pozemkovom úrade Bratislava... dňa 18. mája 2011 sťažnosť na prieťahy v konaní... K tejto sťažnosti KPÚ BA zaslal Oznámenie výsledku prešetrenia sťažnosti... ktorým sťažovateľovi oznámil, že jeho sťažnosť považuje za opodstatnenú a uložil porušovateľovi povinnosti podľa § 19 odsek 1) písm. i) zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v platnom znení, ktoré mal tento splniť do 2. augusta 2011. KPÚ BA prešetrením postupu žalovaného pri vybavovaní predmetného reštitučného nároku zistil, že v čase prešetrovania sťažnosti vec nie je právoplatne skončená, čím došlo zo strany OPU BA k porušeniu ustanovení § 3 odsek 3 a § 49 odseky 1 a 2 Správneho poriadku... Preto dňa 20. decembra 2011 podal sťažovateľ na Krajskom súde v Bratislave... žalobu podľa § 250t odsek 1) O. s. p. proti nečinnosti orgánu verejnej správy. O tejto jeho žalobe bolo rozhodnuté uznesením KS BA č. k. 1S 10/2012-43 zo dňa 19. apríla 2012... tak, že žalobu sťažovateľa zamietol.“

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej poukazuje na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), v ktorom krajský súd z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžnč 1/2011 cituje: „*Súd, ktorý je príslušný rozhodovať o návrhu proti nečinnosti správneho orgánu musí splnenie podmienok podľa § 250t ods. 1 OSP posudzovať individuálne vo svetle okolností konkrétneho prípadu, rešpektujúc účel tohto právneho prostriedku, ktorým je poskytnutie efektívnej a účinnej ochrany osobe, ktorej práva alebo právom chránené záujmy môžu byť dotknuté nečinnosťou orgánu verejnej správy v konkrétnom konaní.*“ Vzhľadom na uvedené sťažovateľ tvrdí, že *«použil všetky dostupné prostriedky nápravy k dosiahnutiu stavu, aby o jeho reštitučnom nároku OPÚ BA konal a rozhodol. OPÚ BA vo veci dodnes nekoná, naďalej je nečinný, KS BA svojim arbitrárnym rozhodnutím jeho nečinnosť „odobril a podporil“, a to napriek tomu, že konaniu nebráni žiadna zákonná prekážka a preto má sťažovateľ za to, že OPÚ BA tým porušuje jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 odsek 2 Ústavy SR. Predmetné reštitučné konanie v tejto veci je u porušovateľa vedené od 30. decembra 1992 a odvtedy uplynulo už 20 rokov...».*

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci rozhodnutie, ktorým by

„1) deklaroval porušenie základných ústavných práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 odsek 2 Ústavy SR a právo na to, aby jeho záležitosť bola prejednaná v primeranej lehote podľa článku 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Obvodného pozemkového úradu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1720/92;

2) prikázal Obvodnému pozemkovému úradu v Bratislave, aby konal v konaní vedenom pod sp. zn. 1720/92 bez zbytočných prietahov;

3) priznal sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 20 000,- €, ktoré je Obvodný pozemkový úrad v Bratislave povinný zaplatiť sťažovateľovi do 2 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia;

4) priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyčíslenia a uložil Obvodnému pozemkovému úradu v Bratislave povinnosť uhradiť ich na účet Mgr. A. O... do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.“

Návrh na priznanie finančného zadosťučinenia v sume 20 000 € sťažovateľ odôvodňuje pocitmi „*právnej neistoty, poníženia a nedôvery v spravodlivé konanie a rozhodovanie v jeho veci... pocitmi márnosti a nespravodlivosti... Dobu 20 rokov trvajúceho reštitučného konania už sťažovateľ považuje za ďalšiu krivdu, nakoľko nevie, či dôjde alebo nedôjde k uspokojeniu jeho majetkových nárokov, ktoré súvisia s jeho odňatým vlastníctvom nehnuteľností...“.*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci.

Iným zásahom je aj nečinnosť orgánu verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

V zmysle § 247 ods. 1 OSP sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti tohto zákona v prípadoch, v ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, použitie ktorých umožňuje osobitný predpis.

Z citovaných právnych noriem vyplýva, že vo veci sťažovateľa je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorým je aj obvodný pozemkový úrad. Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom. Pokiaľ ide teda o nečinnosť obvodného pozemkového úradu v reštitučnej veci sťažovateľa, jej odstránenia sa musí domáhať na príslušnom všeobecnom súde, a nie na ústavnom súde, a to aj za okolností, keď už raz vo veci krajský súd rozhodoval (m. m. II. ÚS 200/2011). Konanie na obvodnom pozemkovom úrade totiž naďalej trvá a na zásah proti prípadnému porušovaniu sťažovateľových práv nečinnosťou tohto orgánu verejnej správy je podľa § 246 ods. 1 OSP stále daná právomoc krajského súdu. Preto právomoc príslušného súdu v správnom súdnictve preskúmať nečinnosť obvodného pozemkového úradu vylučuje právomoc ústavného súdu (I. ÚS 410/2011, II. ÚS 183/2010).

Žiada sa uviesť, že sťažovateľ využil právo podať návrh na začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t a nasl. OSP, ktorú krajský súd uznesením č. k. 1 S 10/2012-43 z 19. apríla 2012 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) zamietol a sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Pokiaľ však sťažovateľ nesúhlasil s meritórnymi závermi vyslovenými v uznesení krajského súdu (t. j. že obvodný pozemkový úrad nekonal spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom preto, že na to bol vážny dôvod), a toto rozhodnutie považoval za arbitrárne, teda také, ktorým mohlo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, mal možnosť v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti uznesenia krajského súdu namietat sťažnosťou na ústavnom súde porušenie tohto základného práva. Sťažovateľ však touto svojou sťažnosťou nenamietal porušenie svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ale v petite sťažnosti sa domáha len vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v danom prípade zastúpený kvalifikovanou

právnou zástupkyňou. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže konať len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd posudzoval sťažnosť iba vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ako však bolo uvedené, na prerokovanie takejto sťažnosti je daná právomoc príslušného krajského súdu v správnom súdnictve, čo vylučuje právomoc ústavného súdu v danej veci, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2012